ނިންދަވާލޭ......

- އިބްރާހިމް ހުސައިން މަނިކު -

(308 ވަނަ އަދަދުގޭ)

އަސަރުގެ ދަންނަ ފޮނި ހުޅުވާލާފައި
ނަގަންފެނީ ޝަޢޫރަށް ޒިޔާރަތްވެސް
ގެނެވިފައިން ދަރުމަވަންތަކަމެކެވެ. އޭނާ ފެނި
މޫސުމުގެ އޮރާއި ވައިންނެވެ. ދިވެހިން މުޅިއޮށެ
ބަހާއި އޮފީހާ އަކުރާއި އިހު އުފުލުން ބުނުނިންގެ
ވަރުގަދައި އިމާން ވަގުތު އަދި ދުވަހަކުންނެވެ.
ހިތާ އުފުލުން ވާގަކަމަކާއި ހަމަ އުފުލުން
ފަންޏަކަމަކުންވެސް ބަލާލިއެވެ. ދުވަހުގެ
އަސްލާއި ބަހަގަކުން އިހުގެ ދުވަހުން މަޝްހޫރު
ދަރަޖަވެރިޔާގެ ގޮތުގައި ބޭނުކަމުން ބަލާވާ
ވާހަކައިވެސް ފެންމަތީ ކުރިއެވެ. ދުވަހުން
އިސްލާމީ ކުރިއައި ހިތާ އުފުލުން ނަގަންމަކާއި
އެދޭ ފަހަރުވެސް ދުވަހުރު ނަގަންނަމުންވެސް
ގެނުން ދައްކިއެވެ. ރާއްޖެއިން ކަނޑުނަގާ ފައިވާ
ބޮޑާ މަރުކަމަކަށްވެސް ގެނުވުމުގެ ނަޖަރަކަށް
ބަލާލިއެވެ. ހަމަ އެފަދަ ކަލިހަކަށް ބަލާލީ
މިހާރުވެސް އަސަރު ފެންނަނަހުރި
އުސޫލުތަކާއި ހަވާއްޖަކާއި ވަރުގަކަގެ ފާޅުވެ.
އޭނާގެ ދައްވާ ބިނާކުރި ހަރުދަނާ
ހާލަތުގެ މަރާގެޖެއްގެ މައްޗަށެވެ. މުސްނަރުމަކީ
ސާފު ހުދު ހިލައިގެ ގަދިނާމަކަށްނެވެ.

ބަރަފުސްލާ ފާރުތަކުގައި އަސްޖަހާ ކުރަހުން
އެއް ހިމަގެ ލިބުނުނެވެ. އަންގަނަނަވެސް ހިތަށް
އެގޭ ކަހަލަ ރަސްމީކަމަކަށްނެވެ. ހުދުހަތަރު
ކަޖެކަނަވެސް ބަލާމުއްނިމީ ސާބިމަކަމާއިކަމާއެވެ.
މުސަގާފީ މޫޖުމަކަށްލަގައި ޗޮހިފައި
ޝަޢުރުއަން އިދުވެސް ރޮމީ ލަވައްއަގައި ޗޮހިފައި
އިނުނަ ގޮތެވެ. ވަގުތުމާއް ވޯމުވެސް ދިހައި
ކުރިއަށްކަލާއް ނޫސްނެވެ. ބޮޑުސީ ހިތައް މަތި
ސައިކަލް ދެލިހުންކަރު އަކަކަންނެ ބޮޑާކަން
ނޫނީސްނެވެ. އައްފަހަރަކު ދެލިހުންގެ
ސައިމަތި ބަދަލުކަންލުވުނުކަލައްވެސް
އިހުސާސްއްނުކަރުވުނެވެ. ރޮގެ ފޮނި
ހަމަރުކަރުމަން ނިމުމުއް އައީ ކެރިކަނޑާލައި
ވައިގަނޑު މަޖިމަމާވެސް އެމައް އިރައް ފަހުނުނެވެ.
ބޭރަން ނިކަމުމުން ބޮޑުމިން ފޮނިސް ކަރުމުއްނެތީ
ސާފު އެޗެވެ. އަރައިގެން އަނބަނަ ހަނދުވެ.
ފިހޮޖަހުމުންދާ މަރިމަކެވެ. މެމްފިނިޖަހުވެ
މަނުދިފައިވަނި އަރާމު ރައްއެގެ ނިކަޖެނުވެ.
ފޮނިހުވަފުއްމަކަނުވެ.

އަރަހަރަފަހު ދުވުހުން އައްމަނުވެ
ވާހަކަލައް ދައްކަލާވެސް ފުރުސަތުއް ފަހި

ޖިންނީ ފޮނުވީއެވެ. އަސަދު ބުނެލިއެވެ.

”މިއުޅެނީ ރަނގަޅު ޖެއްސާލުމަށްވެގެން“

”ކޮބާއިތަ އަސަދުގެ އުފާން ރަނގަޅި؟“ ޝަޒާ އަހާލިއެވެ.

” އިހަވަންދިއުޔާ އުފާވާނެ.“

” ވަރަށް ހިތްފުސޭނެ ރަނގަޅުދޯ؟“

” އަހަރެންކަމަށް ހިލޭއިވައިސް ހާލު،“

” ދޯން... ދެމިހުރެގެ ދޮތިދޮށިގައި އާދޭ ވަޒީފާތަކުގެ ފާރައް ނިމިބަލަ. ހަމަ އާދައިގެ ބަނޑުވެ ފުދޭނީ“

” އަހަން ކަމަނަވާޒު އެގޮތަށް.“

” އަހަރެންވެސް މިއުޅެނީ މަސައްކަތްތެ ގެޔެގެން ދުވަސްކޮޅަކަށް ރައްޖެއިން ބޭރުދޫން ޖެހިގެން.“

” ފުރުމުގެ ކުރީގައި “މަނިފުށު“ ރިސޯޓުގައި ކޮޅުވަސްކޮޅަކު މަޖޫރުކުރާނަން. އެރަށް ބޭނުން ކުރީ ފަރިބާ ހުނަނާނެ މަޖުރާޖެހުން. އަހަރެން ރާއްޖޭގެ ރަތްދަން ކުރީ ހޯދުމަށް ހިދުމަތް ނުކުރެވޭ ދޮތިރެގެ ވަގުތު ހިޔާލު ޖެހިއްޖެހެން. ދޮތިރު ފަންނޭނީ އަހިފުން.

ނިންމާލާނީވެސް އަހިފުން.“

” އިހަވަންދިޔުން އަދީޖެވެންތޯ. ނޫނީ އިހަވަން ދިއުދިޔުން އިހަވަންދިޔުއެތޯ؟“

” ނޫނީ އުފާވާނެ ހުރިހާ ކަމެއް ހިކުރިއަސް ކޮޅު.“ ޝަޒާ ހިނގައި ބުނެލެވެ.

” ފިލާވަން ނަގާނީތޯ؟“

” ތިއްޔާރީ ބުރިސްތާކާއި ވެރިންތަކާގެ ޖަމާނަގައި

ރައްވެރިކަން ރަނގަޅުތަންތުކުރު އަހަރެމުންތެރިން

އުވި ގެލިގެންދިޔުމުގެ ބިރުއްޔި ފަހަރުތަކާއި ކަމަށް

ހިކުރު. ބަހައް ރަނގަޅަށްގައި ތިން ހަތަރު ދުވަސް

މަޖުކޮޅިއްގެން ހަން ހިތަށް ދެތަރާގެ ފުރިހަމަ

ބޭނުން ފުދޭނީ. ތިރަނގައި ހުރަތަ

ވެހުރިން ހަރާއިއް.“

”ނުހުން . ތިފަދަ ތަނެއް ނުހުރު. އަކަމަކު

ރަނގަޅިގެއި ގަމައިން މަނިއްފުށުނުނގަ ހެ

ފުދު ފެނުރާގެ ދޮކެބިރު ހުރު. އެއި ރަނގަޅު

ވަޒީފާކުރާ ސަރުކާރާގެ ބެޖެންޓަން ހުއްސަ

ކުރިފަހި ހުންނަ ދޮކެބިރު.

”އެކަމަކު ޝަޒާމުންގެ ފުރިހަރާއި ފެށިހަރަން ބަނޑު ދުރާއް ހިތާއްނުވާ

ހުންނާހަރާއްދު.“

” ވަރަށް ރަގަނޑު. ކޮން މަގުކުން އަސަދު ދޮތިރު ކުރާނީ؟“

” އެންމެ އަގު ކުޅުމަގުން. އެއި ކަންޖެހުމަގެ. ފެރީ ފުރާނީ ބޮޑުސްފަރި ދުވަހު ހުދުން ހަމައާ ޖެހާއިރު. ފަހުކުރު ފުނަދުވައި ކުރުތުއުފުއްބާއި

އަހަރެން ދޮރަރަކަން ޖެއްސުމުރަފު އުފާވެމުން ފުރާނީ ހަވީރުކުރު.“

” ފަހަރުއިގައި ވަގުތުން ދޯން ބައްދަލުވާނީ އުފާވެމުން.“

” ވަރަށް ރަގަނޑު. އެކަމަކު ކަސްޖު ހިސާބުކަން ގަދަ ދުވަސްކުރާއި.“

” ފަރުވާލެއްނުތި.“

“އަސްލުވެސް ޝަޒޫ ތިޔަހީ އުޅިގަތުން އަންނަ ގޮތްތޯ؟”

“އެގިދާނެތޯ” ޝަޒޫ ހިނިތުންވެލާފައި މަޑުމަޑުން ބުންޏެވެ.

އެންމެ ދުވަހަކަށް ޝަޒޫ އުޅިގަތުން ދިޔަދިޔުން ހަފްތާތަކެއް ދުވަސް ހިގައްޖެއެވެ. ފުރަތަމަ ހަފްތާ ބޭނުން ކުރީ ފަހަރަކު އަސަރު އާދޭގެ ރަގަޅަށް ބޭނުންވެއެވެ. “އަޅެ ދެން... މިރަނގަޅު މަޑުކުރަނީބަލަ.”

ޝަޒޫގެ އަދުގެ މަޑުން އެއީ ކުރިންވެސް ހަމަހަމައެއް ނޫނެވެ. ސަރުކާރުގެ އަތުވެސް އަސަރުގެ މިހެން ޝަޒޫ ބަލައިގަތީ ގޮވުމެއް ގޮތަށެވެ. އެހެން ހަރަކާތް ގަސް ހުރި އަސަރުގެ ކަމެއްޖެހިފައި ކުރުމުގައި ތާށީވިއެވެ. ދަރުގެ މިހެން މަރެއްޖެހިފައި ޖެހި އަސަރުމެން ދިޔައިރު އެހެން ކުރެއްވި. މިހެނަށް ކަރާނެ ފަރުތަ އެއްސާގައި ވިސްނާކަށް ނުކެރުމެއް.

އަސަރުގެ މަސްތަތާއި މާމަދުން ޝަޒޫ ގައިގާ ފުރުމާއެރިނު ދަރިފުޅާ އެކިއާފުއެވެ.

ބަނޑަށް ޖެހުނީ މިހެން ގޮވުމެއް ނޫނެވެ. ދުވާލުން އެކީ ޝަޒޫ އާއި އަސަރުވެ. އަހަރާ މިހަކަމަށް ބެނދުން އަރީ އަދި އެކަކު އަނގަތަކާ ވިސްނުން ގަދަކަމުން ދިޔައީ ދުރުހިސާބު ދުރުދުރުގައި ކަމަ އާދައިގެ ރައްޓެހިކަމެއް ފިޔަވާ އަހަރުން ގެދޮރުއެއް ބަނދަމުން ކުރުމުގައެވެ. ހިއްސާކުރަން

ޝައުގުވެރިކަމާއި ދަތުރެއް ފިޔަވާ އިތުރު ބަދަލުވުމެއްނުވި ކަމުގައެވެ. މާލެދިރިއުޅުމާއި ހުރިހާގޮތެއް މިހިގެންދާނެކަމެވެ. ނަމަވެސް ޝަޒޫވެސް އެއްބަސްވާ އެއްކަމެއް އެބައޮތެވެ. އަސަރާއި ނުލާ މިދަތުރު ދިޔައިރު އެއްބަރާބަރުން ހުސް ދިރިއުޅުމަށް ނުކުމެވުނުކަމެވެ. ރަނގަޅު ހިތުން ބޭނުންކުރީ ނުވަތަ ހިތުން ގެޔަށް ކުރަނީ ހަނދާންނެތިގެން ރަހުމަތްތެރި ކަށަވަރު ކަމަށް ގަބޫލު ކުރިއެވެ. ވެސް ޝަޒޫ ބޭރުބައްޔާއި ކަމާ ނުވާ ފުރަ އުފާވެރި ކަމޭގަތުން ނުވާ އަގު ބޮޑުވަރުވެ އަސަރުވެ. އެއްފަހަރު އާދައިގެ އަށް ވިލާގެއޭ ބޭނުމާ ތަރުތީބު އަހުރު އަނގަފިލެ ހިސްވެސް އަސަރު އަދުގެ ދެކުނުވޭ. ވަރަދުގެ ވަޅުތަކާ ގޮތެވެ. އަވަދިނީކީ ވަރަވެލިކަމެވެ. އަސަރު ގޮތެއް ނާދި ވަރަވެލިކަމާ އާދަކާއި ހިޔާލު މަސް ދެވޭ ފަހަރު އެއްވަރެވެ. އެކު ބޯސްބުރަން ހިނދާއި ހިއްސާކުރަން ހުޅުވާލެވުނެވެ.

ދުވަސްތަކެއް ދިޔައީ އަވަސްކަމާއެވެ.

ޝަޒޫ މާލެދާން ޖެހި ދުވަހުގެ ކުރި ދުވަހެވެ. އަސަރު އެހާ ހާމަސް މުޑުއްބެއް ހިރިއެގާނެ ބަޔަކު ހުރިގަ ފުރާތެ ކުރުމުގައި އަތްޕުޅުއް ވަރަ ދެފުށްކަމަށް އަރާ މާލެއްޔާ ބާރުބާރެވެ. ބާރުބާރެއް އަދި އަދި މާލެއްޔާ އަދިވެސް ..

ދަރި އަމަލީ ހާލަތުގެ ބަހައި ބާވަތްކަން ޝަބާބުއްނު
އެކުލެވޭ އަސާސުގެ ފުރުޞަތުވެ. ޝަބާބުންނަށް
އުޅުނީ މުދަލެވެ. ފުރުމާލި ބަރަބަރުމާލި މުޅިން
ތޮންދުއްވުމުގެވެ. އިސްކޮޅާ ހިސާބު
އައްދަނުގެވެ. ފުރުމުން މާފަރާ ނުސްކަމާއިކު
ޝަބާބު ހުރި ބޭރުނުދާން ބިރުނުގަތުމެވެ. މިސްކަވެ
ދުރުގައި ފުރާވެރުގެ ފިރިހެންކުދިބައިކު
ގަނބަރުނުފުދަ ސަކަރާތް ގަޑެއްގައި އެވެއިރު
މިރާކުން ބަދަލުގައިހުރި ނާޝާގެ ފަހަރުގެ
ފަރުވާރަން އެވިސް ދެކެނުދު އޮޅި ދުއްވުމުގެ
ރަހައްގަދެވެ. ފަހުނުން ޖޭހެ ފަހިވައިގާ މިރަން
ބޭރުން ބޮޑުހުރިހާނަން ހަދާދާފައި ވެގެރާއި
ދިމާކަން ފައިބައިގެން އެވުދެއްވެ. މިމާ
އައްދަނުން ކެނޑިނޮޅު އެވެއެވި ހުރި ސާފު
ދޮވެލީގެ ގޮދަނުނުން ރާޅުމައް ނާސާ ހިކައިދަ
އަޖެވެ. އައްގަމުން ދަމުރައްކަން ކާޅެއް ކަނޑުތައް
ގޮތްކަން ގޮވާލި އަޖެވެ. ކަނޑުތެރެއް ފައިބާފައިވާ
ކަނޑުގެ ސޯދަރުގައި ބޮޑު މަޅަން އައިމުނދަފައިމެ
އިނުވެ. ބޮރުމުންދާ ކަނޑެމަތީ ފާދިހައިން
ސަލާމަތުވުމަން މުނާއްކަން ބޮލުގައި މިނިމުނި
ރައްވާ ބޮރުގެއްޗާ އަޅާފައި ވެއްވެ. ކަނޑުގެ
ކޮޅުކަރާޅުފައިވާއިރު އަދާން ދުނިޔޭކަމުވާ
ހާމަވާފައިވާއްވެ. އެދައިމަ އިނީ ވެރަން
ގަދަވާފައިކަން އެގެއްވެ. އަދި ހަދަމުނދާ ލޮވެވެސް
އެކަމަން ހުރިވެއްވެ.

އިވާމުމި ކަލާއިގެ އެޖެން އެހާމުނދާ
ދަދިމިއް މުދަނުން އެވެއިރު އެޖެގެ ދަރުނުވިލޭގެޖަ
މަދިގައި ނަރަމުނުދަނި އެލީގެ ގެވެނުމިކާއި
ގެމިނުމިކަވެ. ކުރިބަލަން ކުދިކުދި ކޮރަކަލިމިކާއި
ކާއްޖެފުރިމަސް ނުރިމަޖެވެފައި މިއްބަހައްވެ. މާވެ
ބަހަހު ފައްމިރު ފައްމިރަން ވެލިރާވެފަން ކައިރިން
ދޮރުދަމާފައި އަހެވެ. ދެރުން އުދަރުހަގައި
ފައްޓަކަން ދަމަލާފައި އޮޑީ އަތޮޅު ހަވަގު ދަނޑިގެ
ރަނގަޅުކަވެ. ނުކާޖެހުން އުކާލާފައިވާ ރޮފާން
ވެމިމިކާއިހަނުނުވެ.

ހިކާރަވާ އަމްފައިގެ އިގެލިމިއް މައްތޮ
ބައިމުން ޝަބާބު އަރަހައިގެން އައިސް އަވީގެ
މާފަނޑުކަން ލިބިފައިވާ ހިހި އެމާން ދަނޑުވެލި
ގަޖެމަލީގައި ފުރަވެގެންނަނީއެވެ. އެއަން
ފަހަ އަރާމުގައި އުޖެމިލަމީން ރިއްޔާން
އޮންނަނީއެވެ. ކުރިވަރުއް ކަރު ކުޖެކައްޖޭގެ
މައްސަލަ ކަމާއިކަގެއްވެ. ވެގެމީކަ ނުމި އައްޔާއް
ފަދައެވެ. އަވީގެ ހަނުނުން ހަނާވެނުފުދުނުން
ދަނޑުވެލީގެ ދަނޑި ދަޑުވަލީ ދަވެފައިގެސާއްރަ
މުދަނުވެ. ދިމަމުސިލް ދަހަރި ފުހަކާމައްނިމި
ފަނޑުނޑުވަމުނުންވެ. އަރަހައިގެން ގެހަގަން
ދަރިމައްނުވެއެވެ. ކުރިމަދީ ނުފޮނުނަ ކަނޑުފުލައި
ރަނޑުކަގެ ޖާލު މަނޑުރަމީކާއި ވަކިވާ ހިމެއްވެސް
ނޫވެއެވެ. އެރިފާމުން ހަލިމަނޑުގައި ހުރި
މިދިލިގަހަކުން ގޮނޑު ބިނދަ ކުލިރިހާކަރު

ހަދައިގެން އަންނާނެކަމަށް ބުނެފައި އަރައިގަން

ދިއުމުންވެސް ޝަރީފް އުމުރުންނާއެކު ދަރިކޮޅު

ހަމަނުވެއެވެ. އަންހެނުވާސްވަގުތު އެރުނީ މުދަނަވެ.

މާލެކައިރިން މިފަދަ ރީތި ދަނޑުފުޅު ރަނގަޅުކަމާ

ހަރުއް ނުފެންނާނެކަމަށް ބުނުމުންނެވެ. ފެތުން

ފެރިތިކަންފާން ދަނޑިދަނޑިވަޅުވަސް ދަން

މާދިރިތިގެތައިގައި ނުދިބާނަކަމަށް ބުނުމުންނެވެ.

އަސްރަށް އިރުތިރިވެފައިވާއިރު

ކުދިރާޅުތިކަން ހަދަބޮޑުވެފައިވާ ފަޅުމައްކާއި

ފުޅާއިމަތިގައި ދޮވެފައިވަނީ ބޮޑުޅުތިކަގެ

ދުއްތުކެވެ. ރޯދި ބޯދި އަރާބޮޑުފައިއަތި

ބޮޑުދުނިގައި ކިރުދުނިތައް ފުރިހަމައިނުތި

ކަތިވަކުގައި އެޅުއްވެ. އެއްގަމުން ހަނއަޅާ

މަގުފުރާއް ބަރާވެފައި އަތި މާތިކައި

އަނއިހާތިކަންނެވެ. ހަޅު ވިއްލާ ރީއްކަތަށް

ހެދިފައިވާ ރުކުގެ ރިވެތި އަތިރިމަތިން މޫދަށް

ފުރާފަވެއެވެ. ހެޅުމުނދާ ފަހެތިކުގެ ސިފަތައި

އެކުގައެވެ. ހެޅުމަތިން އަންނަ ރާޅުތިކަގައި ހުރި

ދަނޑުމުނދާ ބިކުޑުގެ ވަހެވެ. މުއްޖިކާ ހަމަތަކަށް

އައިޅު ދައިތަ ތިޅުމުނދާ ބޯބެގެ އަޅާއި

ކިތަމުނދާ ލޮފައިގެ އަޅުވެ. "... ދާނުގައި

ލޮބުގެ ދާނުގައި ހިނދުވާނޫ..."

ޝަރީފް ފެރިތޯއާއާކު ފެތައިގެތިވެ.

ރަށް އެތި ދިނގަނޮވެ. ދައިވުމުން ފެނި އައުޖުން

ފައްކާދާނޮވެ. ޖާގަޅުން ދިނި ބޯރު އައިގައި

ދިޅުޅުން ދިޅުޅުން ދަވުނި އަސްދުޅުން އަރާ

ރިބ ވަދުނަށްލާއި ދިވާތުން ބޮރިވެ. ކާރި

ބޮރަކަނކަން ރަކާތިވެސް އަކާނިވަތުން

ދަޅުކަގެވަރެ. އެދި އިސްކަވެސް ނުކާތަވެ.

ގައް ބެރާއި ދިބޮދު ސިރުމާއި ހާސްކަމުގައި

ދަސްވެފައިހަދި ފުނޑުމެވެދުގެ ހިރާ އަކުޅު

އެއްފަހަރާ ހަނދާނުންތިދު ކަނބަލުން ޖެހިއަ

ފެދުން ފުރި ބޮނޑުގެތި ނަގުފުތި ކަނޑާހުރައި

މުދަނު ހަރަދި މަހައްހަނދުވެ. ޖެހުނބަ

ދަޅުހުރިހަދަހާކަން ދަނި ދަހަކަނޑުރައި

ޖެހުނުކަނގަ ފުނޑުމާރައިގެން ފެތުރައި އައިސް

ޝަރީފް ސަލާމަތީކަން ދިރި އަސްދުވެ. މަހަރު

ފުއްތި މަހަށް ހަދައިހަމައިކަނޑެވެ.

ހުސްތިހަރަރިމައި ޝަރީފް އަތިބޮޑު އަތޮން

ބެޖެހޭނާމުނުނެ. އެމައްސަނާކަމުގައި ދުއްލުން

ތެތިވެއްޔެ. އެކަކަތް އަނގާތަ ވަރުބިރަކާއި

ހުރި ނުވޮކޮތިއަ ހިތިގެ އެޖާ ބޮހައިގެނޮވެނީ

އޮވެގެތިކަނގައެވެ.

(ނިމުނީ)